

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.



Investigadora principal
Iolanda Tortajada
Universitat de Lleida
Departament de Filologia catalana i
Comunicació

Les imatges del document són de la "Trobada d'estudiants gitanes" organitzada per l'associació Drom Kotar Mestipen a Montcada i Reixac el juny de 2005 i de les jornades "Propuestas para la inclusión de los colectivos de inmigrantes" organitzades per CREA i el grup d'estudis àrabs i musulmans-Al Hiwuar al Parc Científic de Barcelona el juny de 2005.

ÍNDIX

1. Introducció	3
2. Objectius	6
3. Metodologia	7
3.1 Metodologia Comunicativa.....	7
3.2 Tècniques de recollida d'informació.....	7
3.3 Tècniques d'anàlisi de la informació.....	9
3.4 Actors de la recerca.....	10
3.4.1 Grup Investigador	10
3.4.2 Subjectes d'estudi	11
4. Productes finals del projecte	13
5. Pla de treball i calendari d'execució	15
6. Presentació de l'equip investigador i del currículum individual i de grup en el marc del projecte.....	16
7. Pressupost	26

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

1. Introducció

*“(…) **Article 6:** Ahora que es garanteix la lliure circulació de les idees mitjançant la paraula i la imatge s’ha de procurar que totes les cultures es puguin expressar i fer-se conèixer. La llibertat d’expressió, el pluralisme dels mitjans de comunicació, el multilingüisme, la igualtat d’accés a les expressions artístiques, al coneixement científic i tecnològic –fins i tot en la seva forma electrònica- i la possibilitat, per a totes les cultures, d’estar presents en els mitjans d’expressió i de difusió, són les garanties de la diversitat cultural.(…)”¹*

Si els col·lectius de minories culturals haguessin de respondre a la pregunta “què hi ha de nostre aquí?” en referència als mitjans de comunicació, què respondrien?, què ens agradaria que responguessin?

Partim de la premissa que els mitjans de comunicació són un agent socialitzador que té una importància clau a les nostres societats i que, en el paper que juguen, no fan un registre o una descripció passiva de la realitat sinó que la (re)construeixen activament. Des d’aquest punt de partida, sostenim que la forma com els mitjans comuniquen la realitat dels diferents grups culturals que conviuen a Catalunya és crucial per facilitar o dificultar la nostra cohesió social.

Durant les darreres dècades, hi ha hagut un treball important d’anàlisi, des de la teoria i la recerca (estudis culturals, anàlisi crítica del discurs, framing analysis), des d’institucions com el propi Consell de l’Audiovisual de Catalunya o des d’associacions com *l’Asociación Secretariado General Gitano*, sobre la presència i representació dels grups culturals als mitjans. Aquest treball ha posat de manifest les barreres (invisibilització, etiquetatge) amb que es troben aquests col·lectius tant a nivell de presència com a nivell d’imatge. Els eixos vertebradors de la majoria d’aquestes

¹ **Declaració Universal de la UNESCO sobre la Diversitat Cultural.** Adoptada per la 31a sessió de la Conferència General de la UNESCO, París, 2 de novembre de 2001.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

aportacions han estat l'anàlisi de contingut i la reflexió sobre el tractament i tematització de les qüestions d'immigració i les minories.

Des d'aquesta herència, aquest projecte té com a objectiu recollir les veus de persones significatives de les cultures àrab-musulmana, romanesa i gitana quant a la manera com els agradaria ser representats (construïts) des dels mitjans i quant a les seves aportacions i els seus valors culturals (que continuen, per cert, mancats de suficient visibilitat "mediàtica"). D'aquesta manera, a través d'entrevistes i grups de discussió d'orientació comunicativa, recollirem, a més d'elements exclusors relacionats amb la situació de desigualtat que pateixen aquests col·lectius, elements transformadors, que ens han de permetre tenir eines de reflexió i acció per a replantejar els continguts que es difonen sobre els col·lectius proposats i, partint d'aquestes contribucions, elaborar una proposta que també serveixi per al tractament audiovisual de les esmentades "minories".

Ningú sap més de les minories culturals que les persones que en formen part.



Hem triat les comunitats àrab-musulmana, romanesa i gitana per dos motius: el primer té a veure amb l'increment de la presència de les comunitats marroquina i romanesa que estan entre les 5 comunitats amb més pes a Catalunya²; i, en segon lloc, perquè més enllà del tema sempre present de la immigració sentim com, cada cop més, els grups culturals diferents de l'hegemoní al nostre país cobren més importància en termes de la seva presència activa a la vida social de Catalunya. Les cultures àrab-musulmana i romanesa es fonen amb altres que ja són presents a la ciutadania catalana

² Boletín informativo *Extranjeros en España*. INE, 2003 i *Padrón municipal*, INE 2005.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

des de fa temps (amb tradicions, en algun cas, de segles al nostre país), seria el cas, per exemple, de la cultura gitana .

Fins al moment, les persones que provenen de l'est d'Europa no tenen una xarxa d'associacions tan consolidada com la resta de col·lectius implicats en el projecte. Un dels reptes de la nostra recerca serà cercar com aquest col·lectiu de persones està començant a organitzar-se i com estan establint les seves prioritats i interessos. Per ara, és possible trobar alguna d'aquestes persones associada en altres grups culturals.

Defensem que totes les cultures són el resultat de diferents mestissatges, sense els quals, a més, no poden desenvolupar-se. Per això, és important valorar quan s'han produït aquestes interaccions culturals, aprendre d'aquestes experiències i fomentar-ne de noves en els diferents àmbits d'expressió cultural, i també en l'audiovisual. I, encara que sabem que la major part dels mestissatges han estat fins ara producte de la dominació i l'opressió d'unes cultures sobre unes altres, això no vol dir que no puguem treballar per aconseguir unes condicions més lliures i igualitàries de diàleg i intercanvi que permetin una convivència multicultural i una renovació de la cultura enteses de forma positiva, interactiva i enriquidora. Els mitjans, facilitant i mostrant el diàleg intercultural, poden contribuir a fomentar-lo.

Les comunitats àrabs i musulmanes i la comunitat gitana estem convivint amb altres cultures sense problemes i, en alguns espais, amb la possibilitat d'arribar a acords. En aquest sentit, volem que es reflecteixi aquesta realitat en els mitjans de comunicació, fent un pas diferent dels que pensen que som un problema per a la societat i no una possibilitat d'enriquiment. A més, s'haurien de mostrar els valors positius de les nostres cultures com ara la generositat, l'hospitalitat i els llaços de solidaritat.

Grup d'estudis àrabs i musulmans- Al Hiwuar
CEG

Per una altra part, els objectius que ens mouen van més enllà de la recerca pròpiament dita: no només investiguem per "curiositat epistemològica", sinó per a aportar uns resultats i unes conclusions que tinguin utilitat social.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

2. Objectius

- Copsar i recollir de manera sistemàtica la visió que dels mitjans de comunicació tenen els grups culturals “minoritaris”.
- Desenvolupar una proposta per a la inclusió dels diversos grups culturals als mitjans de comunicació que parteixi de la veu dels propis col·lectius esmentats.



3. Metodologia

3.1 Metodologia comunicativa

En aquesta recerca proposem una metodologia basada en la perspectiva comunicativa. Aquesta metodologia parteix de la premissa que el coneixement científic de la realitat ha de servir per entendre la globalitat de situacions que tenen lloc en la vida social, per a poder descriure-la i analitzar-la científicament, així com per oferir a les persones, que són les protagonistes d'aquesta realitat, orientacions sobre les línies d'actuació que permeten mantenir o transformar els diferents contextos o realitats en les quals participen, aportant uns resultats i conclusions que tenen utilitat social.

3.2 Tècniques de recollida d'informació

Les tècniques de recollida d'informació que emprarem són de tipus qualitatiu ja que són les que millor ens permeten accedir a una informació de qualitat que es requereix per a la consecució dels objectius plantejats. Combinarem dos tipus de tècnica: les entrevistes d'orientació comunicativa i els grups de discussió comunicatius.

_Entrevistes d'orientació comunicativa

Són reunions produïdes cara a cara, entre la persona que entrevista i la que és entrevistada, en les que es cerca una major entesa de les perspectives que les persones participants tenen de les seves pròpies vides, experiències o situacions. S'inicien explicant com és aquesta tècnica i el que es vol aconseguir emprant-la. Quan l'entrevista i la seva transcripció han finalitzat, s'elabora un informe preliminar i es discuteix amb les persones entrevistades. L'entrevista pròpiament dita és un moment de conversa entre interlocutors que duen a terme una interacció social en què les

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

relacions establertes entre les persones són molt importants perquè contribueixen a la interpretació de significats.

Es parteix de les interpretacions que la persona fa sobre aspectes del present i del passat immediat, així com la projecció d'expectatives futures sobre el que s'està estudiant, en el nostre cas, les imatges, valors i discursos de grups culturals que no tenen una *visibilitat mediàtica*. Es tracta d'arribar a un relat conjunt i reflexiu de la realitat, amb la finalitat d'incidir en el canvi de la mateixa, en especial de cara a crear expectatives de futur i d'intentar trobar possibles solucions per a les problemàtiques actuals. L'entrevista s'orienta cap a la transformació i la creació de coneixement científic.

Tot i que s'elaborarà un guió, durant l'entrevista s'ha de mirar de ser flexible, de forma que es pugui orientar la conversa segons es produeixi la situació. La intenció ha de ser sempre la de crear un clima de confiança que possibiliti que la persona entrevistada continuï reflexionant sobre les seves pròpies idees.

Les entrevistes es filmaran.

SUBJECTES	NÚMERO D'ENTREVISTES
Membres significatius de la comunitat àrab-musulmana, romanesa i gitana. Membres significatius d'altres grups culturals. Professionals de l'àmbit dels mitjans que pertanyen a <i>minories culturals</i> .	12

_Grup de discussió comunicatiu

És un grup natural que elabora una interpretació col·lectiva de la realitat a través de la comunicació entre iguals. Està format per persones que tenen algun nexa en comú. Es requereix un consens previ per a la realització del grup de discussió, per a la constitució del propi grup i pel desenvolupament de la feina. Qui investiga coordina, pren la responsabilitat d'evitar que el

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

desenvolupament del grup derivi en temes que no tenen a veure amb l'objecte d'estudi acordat i mira que totes les persones del grup participin. El grup s'ha de reunir en un dels seus contextos comunicatius habituals i cal un guió, que s'ha de donar a conèixer als membres del grup, de caràcter orientatiu i basat en els objectius del projecte.

Els grups de discussió es filmaran.

SUBJECTES	NÚMERO DE GRUPS DE DISCUSSIÓ
Membres de centres d'estudis i associacions.	2

3.3 Tècniques d'anàlisi de la informació

Per a l'anàlisi de la informació recollida mitjançant les tècniques comunicatives esmentades anteriorment, es realitzarà una codificació de la informació a partir d'una sèrie de dimensions i categories que seran, en primer lloc, identificades i després analitzades en base a l'eix dels components exclusors i els components transformadors. Els components exclusors són les barreres que els col·lectius dels grups culturals pateixen i que impedeixen la visibilitat de les seves aportacions culturals als mitjans. Els components transformadors són aquells que contribueixen a mostrar una imatge positiva, donar veu i presència als grups culturals.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

3.4 Actors de la recerca

3.4.1 Grup investigador

Volem subratllar quatre característiques del grup investigador que, des del nostre punt de vista, i per la nostra experiència en recerca, suposen un valor per a la proposta que presentem:

1. Interdisciplinarietat

El grup investigador pertany a diferents àrees de coneixement i a diferents departaments (comunicació audiovisual i publicitat, sociologia i mètodes d'investigació).

2. Interculturalitat

Al grup investigador participen persones de grups culturals diversos.

3. Grup interuniversitari

A l'equip participen professors i professores de la Universitat de Lleida, la Universitat de Barcelona i la Universidad de Zaragoza.

4. Trajectòria conjunta de recerca

Els membres de l'equip han participat conjuntament en diferents recerques finançades (I+D europeu, I+D estatal, recerca aplicada) en el camp de la interculturalitat i la comunicació mediada des de CREA³.

³ Centre Especial de Recerca en Teories i pràctiques superadores de desigualtats. Parc Científic. Universitat de Barcelona.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

3.4.2 Subjectes d'estudi



_Centres d'estudi

CEG (Centre d'Estudis Gitano)

El CEG és un centre d'estudis on participen persones gitanes i no gitanes que va néixer l'any 1997 a la Universitat de Barcelona com a iniciativa d'un grup de professionals de la universitat que estan relacionats amb la recerca, les pràctiques educatives i diferents moviments socials. El seu propòsit va ser donar resposta a la necessitat de generar un coneixement científic, rigorós i crític sobre la situació real de la cultura gitana. Els projectes i iniciatives que duu a terme el CEG s'adrecen a identificar les necessitats específiques de la comunitat gitana. Els objectius del CEG són desenvolupar una anàlisi científica alternativa, promovent pràctiques que creïn i difonguin un coneixement que ajudi a superar les desigualtats educatives, culturals i socials a les quals la comunitat gitana ha de fer front.

Grup d'estudis àrabs i musulmans-Al Hiwuar

Al Hiwuar es planteja la superació de les barreres que els col·lectius immigrants, especialment la comunitat àrab-musulmana, es troba en la interacció amb la societat majoritària.

Grup d'Estudis Jueus

El GEJ és un grup de recent creació (finals del 2004) implicat en l'estudi actual del col·lectiu jueu. Les seves línies centrals de recerca i acció són l'educació sobre la "Shoá" (holocaust) i detectar els nous antisemitismes o nova judeofòbia. Existeixen 4 punts als que es dediquen amb especial interès:

1. Prejudici judeofòbic i estereotips anti-jueus.
2. Desenvolupar un nou enfocament sobre la realitat d'Israel.
3. La creació d'espais de diàleg.
4. Donar a conèixer la cultura jueva.

_Associacions

Akatarí Lajará Ujaranza

És una fundació que treballa pel desenvolupament multicultural del poble gitano. Incideix sobretot en aspectes de formació i inserció laboral de grups amb risc d'exclusió.

Drom Kotar Mestipen: Associació gitana de dones

La Drom Kotar Mestipen (camí de llibertat) neix l'any 1999 fruit del diàleg entre dones de diferents edats, gitanes i no gitanes i amb l'objectiu de fomentar la igualtat i la no discriminació entre dones i homes de la comunitat gitana i el treball solidari entre dones

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

de diferents cultures. D'aquesta forma volen superar la doble desigualtat que pateixen les dones gitanes, generada pel sexisme i el racisme que hi ha en el nostre entorn sociocultural.

Grup multicultural de FACEPA (Federació d'Associacions Culturals i Educatives per a Persones Adultes)

El Grup multicultural de FACEPA està format per persones immigrants (fonamentalment extra-comunitaris) i no immigrants que participen en centres o associacions d'educació de persones adultes. En aquest grup es debateixen prioritats i demandes educatives, socials i culturals que són recollides posteriorment des dels centres.

Asociación Cultural Árabe de Educación y Enseñanza

Associació de l'Hospitalet de Llobregat que exerceix un paper fonamental per a totes les famílies àrabs que desitgen un entorn que faciliti una educació que contempli la seva pròpia cultura. Esdevenen una exemple de referència en l'hora de treballar el diàleg multicultural per una inclusió reconeguda de la cultura àrab en el sí de la societat catalana.

_Persones vinculades professionalment amb l'àmbit de la comunicació i els mitjans.

Entrevistes a professionals dels mitjans que pertanyen als grups culturals implicats en la recerca.



QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

4. Productes finals

INFORME 1: TREBALL DE CAMP

Informe on es recollirà de forma descriptiva el conjunt del treball de camp, amb els guions emprats per a les diferents tècniques, la transcripció de les entrevistes i els grups de discussió i el material audiovisual generat per l'enregistrament.

INFORME 2: QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Anàlisi del treball de camp i conclusions sobre les aportacions que faran les persones i col·lectius amb els que desenvoluparem la recerca. Inclourà una guia de bones pràctiques.

S'hi destacaran:

- **Aportacions culturals.** Valors culturals que es podrien fer visibles als mitjans i discursos positius sobre els diferents grups culturals.
- **Diàleg intercultural.** Què aprenen les minories culturals sobre la cultura dominant en els mitjans de comunicació. Quin contingut haurien de tenir els programes que fomentin el diàleg intercultural? Com s'haurien de representar els grups culturals?
- **Extrapolació.** Aquells elements que puguin ajudar-nos a interpretar altres necessitats i interessos d'altres minories culturals.
- **Orientació de la pràctica professional.** Bones pràctiques per ajudar a generar productes audiovisuals.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

SEMINARI: QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Jornada que es realitzarà a la Universitat de Lleida en finalitzar el projecte per donar a conèixer els resultats del projecte i presentar la guia de bones pràctiques als col·lectius implicats a la recerca, a la comunitat de professionals i a la societat. El seminari tindrà com a protagonistes, a més dels investigadors i investigadores, les comunitats àrab-musulmana, romanesa i gitana i la comunitat professional per tal de generar un espai de diàleg entre aquests grups (que habitualment estan aïllats els uns dels altres) que pugui donar peu a trobades, col·laboracions o accions futures.



QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

5. Pla de treball i calendari d'execució

Tasques	St 05	Oct 05	Nov 05	Des 05	Gen 06	Feb 06	Mar 06	Abr 06	Mai 06	Jun 06
Primera Reunió de l'equip investigador.										
Fer una recerca documental per a aprofundir en les pràctiques i els fonaments dels mitjans de comunicació en la seva tasca d'incloure a les minories culturals.										
Planificar el treball de camp: adequar les tècniques escollides als objectius d'aquesta recerca, organitzar les entrevistes i els grups de discussió i elaborar un guió bàsic per al seu enregistrament.										
Fer les entrevistes (12) i els grups de discussió (2).										
Enregistrar el desenvolupament de les tècniques de recerca segons la planificació preestablerta al guió										
Editar l'enregistrament d'aquestes tècniques.										
Transcripció de les tècniques. Codificació i anàlisi. Informe 1.										
Segona reunió de l'equip investigador.										
Redactar l'informe 2: Què hi ha de nostre aquí?										
Redactar la guia de bones pràctiques, adjuntant aquells fragments de l'enregistrament que es vegin adients.										
Seminari: Què hi ha de nostre aquí?										

6. Presentació de l'equip investigador i del currículum individual i de grup en el marc del projecte

Seguidament, presentem l'equip investigador, subratllant, de les seves trajectòries, aquells aspectes del currículum que tenen a veure amb el present projecte.

Dra. IOLANDA TORTAJADA GIMÉNEZ (Investigadora principal)

En l'actualitat, és coordinadora de la titulació de Comunicació audiovisual a la Universitat de Lleida. Com a professora, aquest curs, i conjuntament amb la Dra. Dolors Mayoral, ha dissenyat i impartit l'assignatura de doctorat "Producció cultural i nous mitjans de comunicació".

Des de 1991 és membre investigadora de CREA⁴, centre del que va ser coordinadora general des de 1998 i fins setembre de 2000.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case. Vè Programa marc. 2001-2004*

⁴ CREA és un centre pioner en la recerca educativa i social des de l'anàlisi de la societat de la informació i de les noves desigualtats emergents, així com en la investigació i posada en pràctica d'estratègies participatives i dialògiques per a la superació de les mateixes. Les aportacions de CREA a l'anàlisi de les desigualtats socials que emergeixen del desenvolupament social i tecnològic, així com de les noves estratègies socials i culturals per a superar aquestes desigualtats són notables. Les teories desenvolupades per CREA es concreten en "bones pràctiques" que estan mostrant la seva utilitat i que comencen a ser una referència a partir de diverses publicacions, tant al nostre país com a l'estranger. En elles, es desenvolupen diferents teories, emprant conceptes (alguns d'ells definits originalment a partir d'una recerca rigorosa) que il·luminen noves problemàtiques (edisme) o solucions (gir dialògic, metodologia comunicativa, igualtat de diferències).

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Altres projectes:

- Coordinadora de l'estudi: *Percepcions i possibilitats dels Punts d'Accés Públic a Internet*. Dins del projecte NODAT de la creació de la xarxa de telecentres de Catalunya. Del 30/09/2002 al 31/12/2002. Conveni d'investigació entre el CREA i la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.
- CALÓ: *Self-employment and ethnic minorities*. Leonardo da Vinci Programme. DG XXII. Comissió Europea (1997-2000).

Publicacions relacionades:

- Oliver, E., Tortajada, I. (en premsa). Education for inclusion in the Information Society, a Kuhn, M.; Sultana, R. *The Learning Society in Europe and beyond*. New York: Peter Lang.
- Alcoba, E.; Tortajada, I.; Vargas, J. 2003. Orgull gitano. Propostes de recuperació del patrimoni cultural gitano. *Arts*, vol. 20, pp. 51-53. Lleida.
- Tortajada, I. 2001. Chomsky y la teoria de la comunicació en la sociedad informacional, Chomsky, N. 2001. *Perspectivas sobre el poder*. Barcelona: El Roure.

La seva experiència com a investigadora en projectes de recerca adreçats a estudiar les vies d'inclusió i reconeixement de les cultures minoritàries, així com la seva experiència en gestió de projectes, des de la coordinació d'un centre especial de recerca, suposen una important contribució al projecte que presentem.

JULIO VARGAS CLAVERÍA

Director del CEG (Centre d'Estudis Gitano) des de 1997.

Membre fundador i President de l'Associació Multicultural UJARANZA, associació sense afany de lucre, l'objectiu de la qual és la promoció i el desenvolupament de la cultura gitana.

Membre investigador de CREA des de 1997.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Professor del Postgrau "Mediació i desenvolupament Comunitari amb la Comunitat Gitana" a la URL l'any 2000 i del seminari "Proposals for Access to University for Adults beyond 25" (realitzat al Parc Científic de Barcelona el 24 de febrer de 2001) a la sessió: *Luchando por la transformación: la comunidad gitana en la universidad*.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case. Vè Programa marc. 2001-2004*

Publicacions relacionades:

- Gómez, J.; Vargas, J. 2003. Why Romà do not like mainstream schools: Voices of a people without territory. *Harvard Educational Review*, vol. 73, pp. 559-590, number four, winter 2003. Cambridge: Harvard University.
- Alcoba, E.; Tortajada, I.; Vargas, J. 2003. Orgull gitano. Propostes de recuperació del patrimoni cultural gitano. *Arts*, vol. 20, pp. 51-53. Lleida.

La seva trajectòria com a investigador gitano en diversos projectes de recerca i la reflexió sobre la inclusió del poble gitano i d'altres minories culturals, reflectides en diverses publicacions, són la seva principal aportació al projecte.

Dr. JESÚS JAVIER GÓMEZ ALONSO

Professor del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE) de la Universitat de Barcelona des de 1999.

Membre investigador de CREA des de l'any 1996.

Representant a Espanya de la *International Association for Qualitative Inquiry*.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case*. Vè Programa marc. 2001-2004.
- *AMAL: Inmigración y mercado laboral*. Ministerio de Ciencia y Tecnología. Secretaría de Estado de Política Científica y Tecnológica. Plan Nacional I+D+i. Proyectos de Investigación Científica y Desarrollo Tecnológico. Programa de Socioeconomía. 2001-2004 (prorrogat fins el 2005)
- *Callí Butipén. Mujer gitana y mercado laboral*. I+D+i. Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e Instituto de la Mujer. 2003-2005.

Publicacions relacionades:

- Flecha, R.; Gómez, J. 2004. Participatory paradigms: researching "with" rather than "on", a Osborne, M. S.; Crossan, B.; Gallagher, J. W. 2004. *Researching and approaches in an international context*. pp 129-140. Regne Unit. Routledge.
- Gómez, J.; Vargas, J. 2003. Why Romà do not like mainstream schools: Voices of a people without territory. *Harvard Educational Review*, vol. 73, pp. 559-590, number four, winter 2003. Cambridge: Harvard University.
- Gómez, J.; Flecha, R. 1998. Legitimacions i conseqüències socials de les diferents polítiques d'immigració. *Àmbits de Societat i Política*, vol. 9, pp. 8-12. Barcelona.
- Gómez, J.; Flecha, R. 1995. *Racismo no, gracias. Ni moderno ni postmoderno*. Barcelona: El Roure.

Amb una àmplia experiència en metodologia comunicativa i en les tècniques que es desenvoluparan en aquest projecte, el Dr. Gómez, aporta el seu caràcter d'expert en mètodes d'investigació, el seu coneixement de la cultura gitana i la seva recerca sobre noves formes de racisme i les estratègies per afrontar-les.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Dra. DOLORS MAYORAL I ARQUÉ

Professora de Sociologia del departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida. Imparteix l'assignatura "Dimensió social, cultural i política de la comunicació" a la titulació de Comunicació audiovisual de la UdL. Aquest curs, i conjuntament amb la Dra. Iolanda Tortajada, ha dissenyat i impartit l'assignatura de doctorat "Producció cultural i nous mitjans de comunicació".

Recerques relacionades:

Altres projectes:

- *Interculturalitat, llengua i desenvolupament comunitari*. Diputació de Barcelona i Ajuntament de Lleida. 2004-2005.
- *Estudi etnogràfic sobre les desigualtats de classe, ètnia i gènere entre els estudiants d'Educació Secundària Obligatòria*. Ajuntament de Lleida. 2001-2003.
- *L'escolarització dels grups minoritaris a la Catalunya actual*. Ajuntament de Lleida. 1992-2002.
- *Integració social dels immigrants a Lleida: noves i antigues migracions*. Generalitat de Catalunya (Direcció General de l'Ordenació del Territori, Servei de Planificació Territorial). 1998-2000.

Publicacions relacionades:

- Mayoral, D.; Molina, F. 2002. *Les desigualtats ocultes: llengua, cultura i educació*. Lleida: Pagès.
- Samper, Ll. (coord), Mayoral, D. et al. 2001. *Noves i velles migracions: dimensions de la integració sociocultural dels immigrants a Lleida (1960-1990)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Secretaria per a la Planificació Territorial.

La seva experiència docent i investigadora i la seva rigorosa anàlisi sobre les qüestions d'interculturalitat i immigració relacionades amb la inclusió a través de l'educació; a més del seu treball sobre els codis, suposen una important contribució a la nostra proposta.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Dr. FIDEL MOLINA LUQUE

Fidel Molina és Catedràtic d'Escola Universitària a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UdL. En l'actualitat, és membre de la Comissió de Recerca d'aquesta mateixa universitat, activitat que desenvolupa des de l'any 1998.

Ha estat degà de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UdL (1998-2004).

Ha estat membre del Departament de Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials de la Fundació Pública de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (adscribit al CSIC, 1994-2003).

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case. Vè Programa marc. 2001-2004*
- *AMAL: Inmigración y mercado laboral*. Ministerio de Ciencia y Tecnología. Secretaría de Estado de Política Científica y Tecnológica. Plan Nacional I+D+i. Proyectos de Investigación Científica y Desarrollo Tecnológico. Programa de Socioeconomía. 2001-2004 (prorrogat fins el 2005)
- *Teorías y sociedades dialógicas. Nuevas transferencias ciencia-sociedad en la era del conocimiento*. Plan Nacional I+D+i. Ministerio de Ciencia y Tecnología. Secretaría de Estado de Política Científica y Tecnológica. 2003-2005.

Altres projectes:

- *EQUAL. Prevención de la segregación de las mujeres inmigrantes en el ámbito del proceso formativo y su inserción laboral*. EQUAL 2004.
- *Interculturalitat, Llengua i Desenvolupament Comunitari*. Diputació de Barcelona. 2004-2005. Fidel Molina és l'investigador principal d'aquest projecte.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

- *Estudi etnogràfic sobre les desigualtats de classe, ètnia i gènere entre els estudiants d'Educació Secundària Obligatòria*. Ajuntament de Lleida. 2001-2003.
- *Multiculturalisme i educació*. Ajuntament de Lleida. 1993-1997.

Publicacions relacionades:

- Molina, F. 2002. Entre l'identité et l'identification: un problème complexe de la recherche sociologique dans le domaine de l'interculturalité. *Sociétés*, volum 76, pp. 59-70.
- Molina, F. 2002. *Sociología de la Educación Intercultural. Vías de investigación y debate*. Buenos Aires: Lumen.
- Mayoral, D.; Molina, F. 2002. *Les desigualtats ocultes: llengua, cultura i educació*. Pagès: Lleida.

La seva experiència com a investigador en projectes locals, estatals i internacionals sobre immigració i interculturalitat i el desenvolupament teòric relacionat amb l'esmentada recerca és la seva principal aportació al projecte.

Dra. ESTHER OLIVER PÉREZ

Actualment, i des del curs 2003-2004, és professora a la Universitat de Saragossa. Es va doctorar amb la tesi "Espacios de diálogo entre culturas. Expresiones del universalismo dialógico en las sociedades multiculturales".

Realitza tasques de gestió i coordinació de projectes a CREA, centre del qual és membre investigadora des de 1997.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WELLCHI NETWORK: The web-being of children. The impact of changing family-forms, working conditions of parents, social policy and legislative measures.* VIè Programa marc. Citizens and governance in a Knowledge based society. 2003-2006.
- *Brudila Callí. Las mujeres gitanas contra la exclusión. Superación del absentismo y fracaso escolar de las niñas y adolescentes gitanas.* Plan Nacional de I+D+i. Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e Instituto de la Mujer. 2001-2003.

Publicacions relacionades:

- Gómez, C.; Oliver, E.; Sordé, T. (en premsa). Tendencias en Europa: exclusión e inclusión social y laboral de la comunidad gitana. *Lan-Harremanak, Revista de Relaciones Laborales: Minorías culturales y nuevas tecnologías.* Bilbo.
- Flecha, R.; Oliver, E. 2004. Romaní women and popular education. *Convergence*, vol. 37, pp. 7-26. Montréal.
- de Botton, L.; Oliver, E. 2000. Una mirada de libertad a través del velo, a *I Jornadas de Investigación en Educación de Personas Adultas.* pp.153-158. Barcelona: El Roure.

El seu treball vinculat a les aportacions de les minories culturals a la societat de la informació, especialment amb allò relacionat amb la intel·ligència cultural i el diàleg suposa la seva aportació més destacable.

Dra. LÍDIA PUIGVERT MALLART

Professora del departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les Ciències Socials de la Universitat de Barcelona.

És membre investigadora de CREA des de 1992.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

Va ser convidada per la *Harvard University* al programa de Doctorat en Educació l'abril de 2002 i per la *University of Massachussets* al programa de *Master in Applied Linguistics* l'abril de 2002.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. *WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case*. Vè Programa marc. 2001-2004.
- *Teorías y Sociedades dialógicas. Nuevas transferencias ciencia-sociedad en la era del conocimiento*. Plan nacional de I+D+i. Ministerio de Ciencia y Tecnología. Secretaría de Estado de Política Científica y Tecnológica. 2003-2005. Lúdia Puigvert és la investigadora principal d'aquest projecte.
- *Callí Butipén. Mujer gitana y mercado laboral*. I+D+i. Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e Instituto de la Mujer. 2003-2005.

Publicacions relacionades:

- de Botton, L.; Puigvert, L.; Sánchez-Aroca, M. 2005. *The Inclusion of Other Women: Breaking the Silence through Dialogic Learning*. Dordrecht: Springer.
- de Botton, L.; Puigvert, L.; Taleb, F. 2004. *El velo elegido*. Barcelona: El Roure.
- Flecha, R.; Puigvert, L. 2002. The voice of the voiceless in New Forms of Governance, a *Lifelong learning in Europe*, vol. VI, pp. 143-148. Helsinki.
- Puigvert, L. 2001. *Las otras mujeres*. Barcelona: El Roure.

La seva experiència investigadora i el seu treball teòric reconegut a nivell internacional sobre gènere, feminisme i grups culturals afegeixen una valuosa dimensió al projecte que presentem.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

MIQUEL ÀNGEL PULIDO RODRÍGUEZ

Llicenciat en Comunicació Audiovisual per la Universitat de Barcelona l'any 2003, actualment és becari FI de la Generalitat de Catalunya pel departament de Filologia Catalana i Comunicació de la UdL.

Des de 2000 és membre investigador de CREA.

Recerques relacionades:

Recerca i desenvolupament:

- RTD. WORKALO. The creation of new occupational patterns for cultural minorities: The Gypsy case. Vè Programa marc. 2001-2004
- *Callí Butipén. Mujer gitana y mercado laboral*. I+D+i. Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e Instituto de la Mujer. 2003-2005.

Altres projectes:

- *Percepcions i possibilitats dels Punts d'Accés Públic a Internet*. Dins del projecte NODAT de la creació de la xarxa de telecentres de Catalunya. Del 30/09/2002 al 31/12/2002. Conveni d'investigació entre el CREA i la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions relacionades:

- Pulido, M. A. (en premsa). Critical Digital Education. In Diaz Soto, L. (Ed.) *Hispanic Encyclopedia of Education*. Westport, CT.: Greenwood Press.
- Elboj, C.; Pulido, M. A. 2004. Nuevas tecnologías en el medio rural. *Cuadernos de pedagogía*, vol. 341, Valencia.
- Pulido, M. A. 2004. TIC al servei de la comunicació. *Papers d'educació de persones adultes*, vol. 45, Barcelona.

La seva experiència investigadora sobre comunicació i interculturalitat suposen una important contribució al projecte que presentem.

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

7. Pressupost

TAULA 1. CONCEPTES DE LA DESPESA I ORGANISMES QUE LA FINANCIEN

DESPESA	FINANÇAMENT
Equip investigador	UdL, UB, UNIZAR
Infraestructures: maquinari i programari per l'enregistrament del treball de camp, sales d'edició i sales de reunió.	UdL
Becari/a de col·laboració pel suport del projecte. Finançament dels desplaçaments necessaris per a les reunions de l'equip investigador previstes al pla de treball. Material fungible divers. Organització i desenvolupament del seminari. QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?	CAC

QUÈ HI HA DE NOSTRE AQUÍ?

Generació de coneixement sobre valors, imatges i discursos de minories culturals no recollits als mitjans.

TAULA 2. PRESSUPOST DEL PROJECTE I QUANTITAT SOL·LICITADA

	CONCEPTE	IMPORT	AJUT SOL·LICITAT
COSTOS DE PERSONAL	Equip investigador	35.900€	0 €
	Becari/a de col·laboració (a mitja jornada de 20 hores/setmana)	4.500 €	4650 €
COSTOS D'EXECUCIÓ	Producció i post-producció audiovisual	6.800 €	800 € (cintes miniDV i DVCAM)
	Material fungible	600 €	600 €
	Desplaçaments	800 €	800 €
	Organització del seminari	800 €	800 €
TOTAL DELS COSTOS DIRECTES			7650 €
COSTOS INDIRECTES	Gestió administrativa de la universitat, 15% del total del projecte		1350 €
COST TOTAL DEL PROJECTE		49400 €	
AJUT SOL·LICITAT			9000 €

